

10 Klúčových pojmov Priemyselná revolúcia a modernizácia

1. **Druhá priemyselná revolúcia:** Obdobie od polovice 19. storočia charakteristické využitím elektriny, spaľovacích motorov a vedeckých objavov v praxi.

2. **Kapitalizmus:** Ekonomický systém založený na súkromnom vlastníctve, voľnom trhu a individuálnom podnikaní s cieľom dosiahnuť zisk.

3. **Socializmus:** Ideológia a hnutie, ktoré vzniklo ako reakcia na nerovnosť; hlásalo spoločenské vlastníctvo a snahu o odstránenie sociálnych rozdielov (Marx, Engels),.

4. **Proletariát:** Trieda námezdných robotníkov v kapitalistickej spoločnosti, ktorí nevlastnia výrobné prostriedky a živia sa predajom svojej pracovnej sily.

5. **Sociálne učenie cirkvi:** Reakcia katolíckej cirkvi (pápež Lev XIII.) na problémy robotníkov; hľadala kompromis medzi zamestnávateľmi a zamestnancami a odmietala triedny boj,.

6. **Anarchizmus:** Radikálny politický smer odmietajúci štátnu moc a autoritu; predstaviteľom bol napr. Michail Bakunin.

7. **Striedavý prúd:** Typ elektrického prúdu, ktorého priekopníkom bol Nicola Tesla, čo umožnilo efektívny prenos elektriny na veľké vzdialenosti,.

8. **Periodická tabuľka prvkov:** Systém usporiadania chemických prvkov, ktorý vytvoril Dmitrij I. Mendelejev, kľúčový pre rozvoj modernej chémie.

9. **Rádioaktivita:** Jav, ktorého výskumom sa preslávila Mária Curie-Skłodowska (objav rádia a polónia),.

10. **Detská práca:** Rozšírený sociálny problém 19. storočia, kedy boli deti (často mladšie ako 9 rokov) využívané na lacnú pracovnú silu v továrňach a baniach.